

V L A A M S P A R L E M E N T

Zitting 1999-2000

17 februari 2000

HANDELINGEN

COMMISSIEVERGADERING

COMMISSIE VOOR BUITENLANDSE EN EUROPESE AANGELEGENHEDEN

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de positie van de bijzondere vertegenwoordiger van de minister-president voor het internationaal investeringsbeleid

Interpellatie van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de positie van de bijzondere vertegenwoordiger van de minister-president voor het internationaal investeringsbeleid
Met redenen omklede moties

Vraag om uitleg van de heer Paul Van Grembergen tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de vertegenwoordiging van de gewesten en gemeenschappen in de Belgische IGC-delegatie

Commissie voor Buitenlandse en Europese Aangelegenheden

Donderdag 17 februari 2000

VOORZITTER : De heer Karim Van Overmeire

– *De interpellatie wordt gehouden om 10.37 uur.*

Interpellatie van de heer Luk Van Nieuwenhuysen tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de positie van de bijzondere vertegenwoordiger van de minister-president voor het internationaal investeringsbeleid

Interpellatie van mevrouw Mieke Van Hecke tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de positie van de bijzondere vertegenwoordiger van de minister-president voor het internationaal investeringsbeleid

De voorzitter : Aan de orde zijn de samengevoegde interpellaties van de heer Van Nieuwenhuysen en mevrouw Van Hecke tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de positie van de bijzondere vertegenwoordiger van de minister-president voor het internationaal investeringsbeleid.

De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, de discussie over de aanstelling van de heer Brill als bijzonder vertegenwoordiger van de minister-president voor het internationaal investeringsbeleid werd al meer dan één keer gevoerd. Dat gebeurde onder andere in het Bureau en in de plenaire vergadering van 9 november 1999. Het lijkt me niet overbodig de discussie nogmaals te heropenen. Het is geen traditionele discussie tussen meerderheid

en oppositie, zelfs een paar meerderheidsfracties formuleerden hun bedenkingen.

Het gaat om de scheiding der machten. Kan een lid van de wetgevende macht, een parlementslid, door de uitvoerende macht worden aangesteld of aangeduid om een welbepaalde opdracht uit voeren ten behoeve van die uitvoerende macht ? Ik ben geen jurist, ik waag me niet op dat pad. Ik neem aan dat mevrouw Van Hecke dat zal doen. Het bijzonder decreet van 25 juni 1995 maakt het lidmaatschap van een gemeenschaps- of gewestregering onverenigbaar met het mandaat van Vlaams volksvertegenwoordiger. Ik wil me niet verdiepen in de vraag of dat decreet nu werd overtreden, noch of dat het geval is met de wet van 6 augustus 1931. De nota van de dienst studie en advies van het Vlaams Parlement stipuleert dat de aanstelling van een bijzonder vertegenwoordiger misschien niet in strijd is met, maar wel degelijk indruist tegen de geest van het decreet. Het Bureau heeft daarom aan de regering en aan de minister-president gevraagd om nadere toelichting te geven over de juiste opdracht en administratieve ondersteuning van de bijzondere vertegenwoordiger.

In uw brief van 24 januari, mijnheer de minister-president, hebt u aan de voorzitter van het parlement die toelichting gegeven. U blijft daarin volhouden dat het niet om een aanstelling van de heer Brill gaat. 'De Vlaamse regering heeft niemand aangesteld in de functie van bijzonder vertegenwoordiger voor het internationaal investeringsbeleid.' Misschien klopt dat omdat twee of drie ministers – het aantal is me niet helemaal duidelijk – die beslissing hebben genomen zonder de regering daarin te kennen, maar het is wel degelijk een aanstelling. In een andere paragraaf zegt u immers dat de heer Brill door het leven zal gaan als bijzonder vertegenwoordiger, niet omdat het parlement daar zo over heeft beslist, maar wel twee of drie leden van de regering. De vraag of dat geen onverenigbaarheid met het mandaat van volksvertegenwoordiger in-

Van Nieuwenhuysen

houdt, blijft mijns inziens zeer relevant. U geeft die vraag trouwens zelf voedsel in de vierde paragraaf van uw brief : ‘Betrokkene wordt geacht op hun verzoek de drie ministers met advies bij te staan en hen bij gelegenheid te vertegenwoordigen.’ De heer Brill vertegenwoordigt dus wel degelijk de uitvoerende macht.

Elk parlamentslid beschikt over een kantoor en een medewerker, de heer Brill krijgt echter nog een tweede kantoor op het kabinet van de minister-president, hij kan voor zijn taak een beroep doen op de kabinetmedewerkers, en dit voor de hele duur van de legislatuur. Dit toont toch wel aan dat het hier niet om een occasionele opdracht gaat, maar om een structurele aanstelling. De heer Brill moet bovendien niet aan het parlement rapporteren, maar aan de ministers. Dat gaat toch in de richting van de opdracht van een staatssecretaris ? De vraag naar de onverenigbaarheid met het mandaat van een volksvertegenwoordiger blijft daarom gelden. Heel wat mensen, maar dat weet u vast, vinden dit onverenigbaar. Dit is gewoon een troostprijs voor een ontgoochelde kandidaat-minister. Ik vermijd het woord ‘gebuisd’, dat is te denigrerend.

Mijnheer de minister-president, men heeft het parlement in de afgelopen weken proberen te sussen door aan de leden van deze commissie te laten doorschemeren dat zij misschien ook wel eens zouden worden gevraagd om aan zendingen van Export Vlaanderen deel te nemen. Ten eerste neem ik aan dat deze commissie zelf zal beslissen of ze op dergelijke uitnodiging ingaat of niet. Dat is voor de aanstelling van de heer Brill niet gebeurd. Ten tweede hebben we geen bezwaar tegen de deelname van commissieleden aan dergelijke zendingen, op voorwaarde dat dit ons meer inzicht geeft, bijvoorbeeld, in het werk van Export Vlaanderen of van de DIV en/of dat het een aantoonbaar pluspunt is voor de zending. Ik zeg dat omdat ik in het verleden andere ervaringen had met parlementaire deelname aan dergelijke zendingen. Ik vraag me ook af of Export Vlaanderen zelf gevraagd heeft om een plaatsvervanger voor prins Filip als voorzitter van buitenlandse zendingen. Of heeft de DIV gevraagd om een buitengewone investeringsprospecteur ? De voorzitter van deze commissie, de heer Van den Brande, zei enkele weken geleden in de plenaire vergadering naar aanleiding van de bespreking van de beleidsnota's dat de DIV zeer puik werk verricht, dat de dienst eigenlijk geen bijkomende hulp nodig heeft, dat alles excellent verloopt. Niemand heeft dat toen tegengesproken.

Het blijft deontologisch bedenkelijk dat een – overigens succesvol – bedrijfsleider prospectie- en investeringsreizen voor de overheid voorziet en organiseert. Ik twijfel niet aan de integriteit van de heer Brill, maar dit is toch vragen om beschuldigingen van belangenvermenging. Als men dan toch per se een extra stimulans wil introduceren, kan men beter iemand aanstellen die zijn sporen in het bedrijfsleven heeft verdiend, iemand die internationaal goed staat aangeschreven, maar niet meer actief is in het bedrijfsleven.

Ik dring er bijgevolg op aan dat de regering, of u, terugkomt op een beslissing die in de nasleep van de verkiezingen en de regeringsvorming wat overhaast werd genomen om een collega een troostprijs te geven. De beslissing is geen goede zaak omdat ze wijst op een tekort aan respect voor de geest van het decreet, maar vooral omdat de Vlaamse overheid het signaal zou moeten geven dat wij dergelijke praktijken zijn ontgroeid.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, collega's, het is een pedagogisch gegeven dat herhaling bepaalde elementen uit een dossier beter in het geheugen doet opnemen. Rekening houdend met het niet zo uitgebreide aantal stukken in dit dossier, zullen elementen die de heer Van Nieuwenhuysen heeft aangehaald door mij worden herhaald, al zal ik ze misschien anders duiden.

Ik begin met een aantal citaten. ‘Er kunnen vragen gesteld worden bij de toegevoegde waarde van een bijzondere vertegenwoordiger. De bijzondere vertegenwoordiger is een uniek exemplaar dat best enig in zijn soort blijft en aan wiens voortbestaan liefst zo snel mogelijk een einde wordt gemaakt’, volgens journalist Huysentruyt in de FET. ‘Het blijft opmerkelijk dat een lid van de wetgevende macht opdrachten krijgt van de uitvoerende macht om voor haar bepaalde taken te behartigen’, volgens de heer Deweerdt in de FET. ‘Het gaat hoe dan ook om een zeer heikele constructie waarmee volledig voorbij wordt gegaan aan het parlement in het algemeen, en aan de functioneel bevoegde commissie in het bijzonder, temeer daar de aanstelling gebeurde voor de duur van de hele legislatuur’, stelde de heer Hostekint in deze commissie. De heer Geysels gebruikte de gevleugelde woorden die iedereen wellicht heeft gelezen : ‘Bril wordt brol, ik hoop dat de regering dat goed begrijpt’.

Van Hecke

Mijnheer de minister-president, misschien hebt ook u het interview gelezen waarin uw partijvoorzitter zei : 'Deze constructie is geen thing of beauty.' Volledigheidshalve moet ik eraan toevoegen dat de heer De Gucht vervolgde met iets in de stijl van 'so what'. Ook u brengt geregeld onder de aandacht van de nieuwe oppositie dat de meerderheid het recht heeft om de meerderheid te zijn en dus om beslissingen te nemen die de minderheid niet zinnen. Toch hoor ik ook minder positieve reacties van collega's uit de meerderheidsfracties. U benadrukt ten overvloede dat het niet om een regeringsbeslissing gaat, maar om een beslissing van u en een aantal collega-ministers. Dit doet u wellicht niet zonder reden.

Ik wil benadrukken dat ik de naam van de betrokken collega niet zal vernoemen. Ik heb immers kritiek op de gecreëerde functie, niet op de persoon. Ik heb met de betrokken persoon heel goed kunnen samenwerken tijdens de vorige legislatuur in een commissie waarvan hij voorzitter was.

Mijn interpellatie omvat drie elementen : de invulling van de functie, de belangenvermenging en de onverenigbaarheid. De invulling van de functie van bijzonder vertegenwoordiger voor het Vlaams investeringsbeleid gebeurde door uzelf en uw collega-ministers Van Mechelen en Sauwens. Tot uw brief van 24 januari, beschikten we naast de persmededelingen enkel over uw antwoord op een actuele vraag in de plenaire zitting en over een verklaring van minister Sauwens in deze commissie naar aanleiding van de begrotingsbesprekingen. Minister Van Mechelen heeft bij mijn weten nog geen verklaringen ter zake afgelegd. Tijdens de plenaire vergadering hebt u uitdrukkelijk verklaard dat er geen enkele band bestaat tussen de bijzondere vertegenwoordiger en uw administratie, noch tussen de bijzondere vertegenwoordiger en de kabinetten. Bovendien benadrukte u dat in geen enkele vorm van financiële vergoeding wordt voorzien.

Minister Sauwens was wat voorzichtiger. Hij omschreef de taak als een occasionele opdracht die is toegekend aan een parlements lid. Hij benadrukte dat het voorlopig slechts om één zending ging, met name naar China. De commissieleden zullen zich die bespreking herinneren. Ik was om een andere reden toevallig ook aanwezig. De minister benadrukte heel duidelijk dat dergelijke opdrachten in de toekomst aan andere parlementsleden kunnen worden toegewezen, omdat bij afwezigheid van een minister bepaalde delegaties in het buitenland

meer aanzien krijgen als de ondernemers vergezeld zijn van parlementsleden. Mijnheer de minister-president, de woorden van minister Sauwens sluiten perfect aan bij de vergelijking die u steeds maakt met de Verenigde Staten. In de VS gaat het echter steeds om punctuele opdrachten voor individuele parlementsleden. Minister Sauwens onderstreepte bovendien de samenwerking van de bijzonder vertegenwoordiger met de dienst Export Vlaanderen. Behalve een vage verwijzing in uw brief, hebt u daarover nog niet veel uitleg verschaft.

Het antwoord dat u gaf op de vraag van de voorzitter van het parlement over de functieomschrijving, is duidelijker, maar stemt niet helemaal overeen met de uitleg die u eerder gaf. In tegenstelling tot wat minister Sauwens verklaarde, heeft de functie wel degelijk een permanent karakter. Uit de brief aan de voorzitter blijkt ook dat de bijzondere vertegenwoordiger over de nodige accommodatie beschikt op uw kabinet. Hij kan rechtstreeks een beroep doen op uw diensten, en hij ontvangt een financiële kostenvergoeding voor buitenlandse zendingen. Hoe die kostenvergoedingen zullen worden aangegeven en berekend, is natuurlijk een andere zaak.

Uit de taakomschrijving, die ik als correct beschouw, blijkt dat het doel het aantrekken van investeringen en het bevorderen van de export is. De heer Van Nieuwenhuysen heeft er reeds op gewezen dat zich hierbij een probleem van belangenvermenging stelt. Ik wil de integriteit van de betrokkene niet in vraag stellen, maar het kan toch niet dat de opdracht zelf een bevoordeling zou kunnen inhouden van de privé- en professionele activiteiten. U merkt dat ik me in de meest voorwaardelijke zin uitdruk. Alleen al het scheppen van dit vermoeden, is onaanvaardbaar.

Vanuit mijn engagement voor de deontologie in de politiek in het algemeen en van de mandatarissen in het bijzonder, til ik zeer zwaar aan het deontologisch aspect van dit dossier : de mogelijke onverenigbaarheid van de functie met het mandaat van volksvertegenwoordiger. Tot op heden heeft u hierover geen enkele verklaring afgelegd en geen enkel standpunt naar voren gebracht. U hebt zich steeds beperkt tot de invulling van de functie en de omschrijving van de opdracht. Toch hebt u op zeker twee momenten kennis kunnen nemen van de zeer voortreffelijke nota van de juridische dienst van dit parlement.

Omwille van mijn opleiding ben ik zeer goed op de hoogte van de technisch-juridische context. Onver-

Van Hecke

enigbaarheden bestaan slechts als ze zijn opgenomen in een restrictieve, limitatieve lijst die in een wet of decreet werd opgenomen. Natuurlijk is dit makkelijk te omzeilen als men nieuwe functies creëert. In geen enkele wetgeving kan men immers voorspellen welke functies nog zullen ontstaan. Het wettelijk kader is bijgevolg te eng.

Mijnheer de minister-president, naar mijn aanvoelen begint de deontologie waar de wettelijke regeling eindigt. Deontologie gaat immers net iets verder dan de wettelijke regeling. De tekst van uw regeerverklaring over decumul en onverenigbaarheden begint met de zin : ‘Politieke mandatarissen moeten hun beslissingen in volle onafhankelijkheid kunnen nemen’. Pas daarna somt u een aantal casussen op. Ondanks het strakke wettelijke kader van de nominatieve opsomming erkent ook u in die tekst dat er een achterliggend uitgangspunt of doel is.

Dat doel is hier duidelijk, men wil met het beginsel van de scheiding der machten de volledige onafhankelijkheid van de mandataris waarborgen. De juridische dienst is voorzichtig maar formuleert dit toch vrij strikt. ‘... hoewel het vrijblijvend betrekken van een Vlaams volksvertegenwoordiger bij de ondersteuning van het Vlaams investeringsbeleid indruist tegen de geest van de huidige regelgeving inzake onverenigbaarheden, de conclusie luidt dat, gelet op de noodzakelijke restrictieve interpretatie, de onbezoldigde activiteit van de aangestelde vertegenwoordiger en de uitoefening van het mandaat van Vlaams volksvertegenwoordiger niet onwettelijk is en geen onverenigbaarheden inhoudt.’

Ik sluit met de uitspraak van uw partijvoorzitter : ‘Het is geen thing of beauty.’ Samen met de heer Sannen, die de deontologische bezwaren onderstreepte, zou ik u willen vragen : laat deze opmerking niet volgen door een ‘et alors ?’ zoals de heer Mitterrand ooit deed. Deontologie is een te waardevol ding om naast zich neer te leggen. Ik wil dan ook graag uw standpunt horen, vooral over het deontologische aspect van de zaak.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, u kent mijn mening over de aanstelling van een bijzonder vertegenwoordiger. Het gaat niet om de persoon van de heer Brill, hij is een gerespecteerd politicus en een succesvol bedrijfsleider. Ik wil zijn expertise niet in twijfel trekken, maar zoals ik al zei in de plenaire

vergadering lijkt dit me wel een heikele constructie : een lid van de wetgevende macht werkt voor de uitvoerende macht.

De heer Brill werd niet aangesteld door de regering. Twee meerderheidspartijen, de SP en Agalev, hebben ernstige vragen bij die beslissing. In uw antwoord op de actuele vragen bent u nogal op de vlakte gebleven. U vond dat de heer Brill door zijn expertise op occasionele basis buitenlandse zendingen kon leiden. Ik heb minister Sauwens in deze commissie nog gevraagd over welke zending het ging. Hij antwoordde dat de heer Brill tot nu toe de opdracht gekregen had om aan één missie deel te nemen, namelijk naar China.

Het advies van de juridische dienst van het Vlaams Parlement zegt dat de aanstelling geen overtreding is van het bijzonder decreet, maar wel indruist tegen de geest ervan. Uit uw brief aan de voorzitter van het parlement blijkt nu dat de opdracht van de heer Brill een permanent karakter krijgt. Hij moet op vraag van de drie ministers advies uitbrengen. Met het antwoord van minister Sauwens nog in gedachten, vraag ik me af of hij als minister van Buitenlandse Handel vaak een beroep zal doen op dat advies.

Voorts krijgt de heer Brill de opdracht om tijdens zendingen in het buitenland investeringen aan te trekken en de buitenlandse handel te stimuleren. Dat wijst al evenmin op een occasionele opdracht. Dit wordt een fulltime job. Ik blijf erbij dat zich dan ook grote deontologische problemen aandienen. De heer Brill is bedrijfsleider en kan uit hoofde daarvan worden geconfronteerd met belangenvermenging. Misschien wordt hiermee een precedent geschapen. De heer Brill kreeg zijn aanstelling wellicht als politieke oplossing voor een probleem binnen de VLD. Hij werd immers aangesteld door – onder meer – twee liberale ministers. De heer Brill kreeg een troostprijs.

Ik wil dit open en eerlijk zeggen, het valt me ontzettend op hoe weinig de heer Brill hier aanwezig is. Misschien heeft hij geen tijd, misschien heeft hij te veel werk als bijzonder vertegenwoordiger. Hij zou zijn expertise voor kwesties van buitenlandse handel ook aan ons ter beschikking kunnen stellen. Hij heeft bij de begrotingsbespreking en de bespreking van de beleidsnota gewoon geschitterd door afwezigheid. Hij neemt zijn nieuwe functie waarschijnlijk zodanig ter harte dat hij geen tijd overhoudt om zijn mandaat als parlamentslid uit te oefenen. Ik uit geen kritiek op de heer Brill, ik stel enkel vast dat hij weinig aanwezig is op de vergaderingen van deze commissie. Nochtans zouden we

Hostekint

hem heel graag in ons midden hebben, want we kunnen van hem wellicht nog heel wat opsteken over buitenlandse handel.

Bovendien wordt de heer Brill materieel en logistiek ondersteund door uw kabinet. Ik zal daarover niet in detail treden.

Wat ik vandaag vertel, is een herhaling van wat ik heb gezegd in de plenaire vergadering en tijdens de begrotingsbespreking. Ik heb niet de gewoonte om mijn woorden in te trekken. Ik blijf erbij dat uw beslissing indruist tegen een aantal regels, al is ze strikt juridisch niet in strijd met het bijzonder decreet. U hebt de beslissing samen met minister Van Mechelen, maar niet met minister Sauwens, genomen. Nochtans zou vooral minister Sauwens, die bevoegd is voor Buitenlandse Handel, het meeste gebruik kunnen maken van de bijzondere vertegenwoordiging. Ik herhaal daarom dat uw beslissing zowel juridisch als deontologisch aanvechtbaar is.

De voorzitter : De heer Verrijken heeft het woord.

De heer Miel Verrijken : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, ik sluit me volledig aan bij de uiteenzetting van mijn vriend, de heer Van Nieuwenhuysen. Ik wil het toch even hebben over de vergelijking met de VS. Dit debat gaat over strikt juridische zaken, en de vergelijking met de VS slaat nergens op. De voorbeelden uit de Amerikaanse democratie verschillen teveel van deze zaak en van de omstandigheden.

In de VS bestaat geen regering *stricto sensu*. De uitvoerende macht is in handen van de president. Hij benoemt slechts twee mensen : de secretary of State en de secretary of Finance. De rest van de functies is ontstaan in de moderne tijden. De president deelt in derde orde ceremoniële functies uit aan senatoren, nooit aan volksvertegenwoordigers. Het zijn protocollaire functies die min of meer beschreven staan. Zo wordt de vice-president naar een belangrijke staatsbegrafenis gestuurd. De afgevaardigde is zeker geen regeringshulpje. U probeert de zaak echter wel zo voor te stellen.

In de Angelsaksische wereld werd ook een beroep gedaan op senatoren als heel vertrouwelijke gesprekken werden gevoerd, bijvoorbeeld ten tijde van de Koude Oorlog. Deze functie staat niet beschreven, maar is gegroeid. Een staatssecretaris zou in dat geval een te plechtig figuur zijn, want u weet dat een verplaatsing van een staatssecretaris

het wereldnieuws haalt. Volgens een ongeschreven regel kregen de senatoren steeds het gezelschap van de ambassadeur ter plaatse. De opdracht werd gegeven door de president van de VS, niet door de regering. De afgevaardigde senatoren stonden inderdaad in contact met regeringen, maar de functie kan evenmin worden vergeleken met die van de bijzonder vertegenwoordiger.

Er is nog een derde voorbeeld, maar ook daarin zult u geen analogie vinden. De Amerikaanse secretary of Commerce wordt tijdens een missie bijna altijd vergezeld door senatoren, bijna nooit door leden van het huis van afgevaardigden. De vergezellende senatoren zijn zonder uitzondering lid van de commissie voor Buitenlandse Handel. Er is dus eerder sprake van controle of toezicht op de minister die zelf slechts de helper van de president is.

Geen enkel van deze drie voorbeelden kunnen u van nut zijn in dit betoog. Het klopt dat er in de VS senatoren worden afgevaardigd, maar hun functie komt in geen enkel opzicht overeen met die van de heer Brill.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ik kan niet veel toevoegen aan wat ik heb verklaard tijdens het vragen-uurtje in de plenaire vergadering. Mijn antwoord werd gepubliceerd in de Handelingen. Het heeft niet veel zin om het te herhalen. Wel zal ik de brief die ik aan de voorzitter van het parlement heb geschreven, helemaal voorlezen opdat ook die wordt opgenomen in de Handelingen. Mijn standpunt blijft ongewijzigd. De brief dateert van 24 januari.

Ik lees voor : ‘Mijnheer de Voorzitter, in antwoord op bovenvermeld schrijven kan ik u, mede namens mijn collega's Sauwens en Van Mechelen, het volgende meedelen. Zoals ik op 9 november 1999 in het Vlaams Parlement verklaard heb, in antwoord op actuele vragen betreffende de opdracht die zal gegeven worden aan Vlaams volksvertegenwoordiger Louis Brill, heeft de Vlaamse regering niemand aangesteld in de functie van bijzonder vertegenwoordiger voor het internationaal investeringsbeleid.

Wel hebben ik en mijn collega's van Buitenlandse handel en van Economie, Vlaams Volksvertegenwoordiger Louis Brill gevraagd ons bij te staan, vanuit zijn expertise als bedrijfsleider en zijn ervaring als politicus, bij dossiers waar het Vlaams Ge-

Dewael

west betrokken wordt en waar de mogelijkheid om investeringen binnen te halen of export te bevorderen, zich voordoet.

Betrokkene wordt geacht, op hun verzoek, de drie ministers met advies bij te staan en hen bij gelegenheid te vertegenwoordigen, in Vlaanderen of in het buitenland, op het gebied van het aantrekken van investeringen en van het bevorderen van de buitenlandse handel. Hij rapporteert aan de ministers. Hij kan een beroep doen op de bestaande instellingen van de Vlaamse Gemeenschap via de genoemde ministers, elk wat hun eigen bevoegdheid betreft. Dit alles doet in niets af aan de werking en de bevoegdheden van de administratie en bevoegde Vlaamse instellingen.

De Vlaams volksvertegenwoordiger beschikt ook niet over personeel vanuit mijn kabinet. Wel heeft hij een bureel ter beschikking op mijn kabinet waar hij gasten kan ontvangen, en tevens kan hij een beroep doen op mijn kabinet in de opvolging van de dossiers die hij behandelt.

Wat de titulatuur betreft, zal deze eenvoudigweg zijn : Bijzonder Vertegenwoordiger van de minister-president voor het Investeringsbeleid. Naar het bedrijfsleven met betrekking tot de exportmissies en naar het buitenland toe zal betrokkene, respectievelijk met als Nederlandse en Engelse titel, worden aangekondigd als : Parlementslid, lid van de Commissie Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, gewezen minister voor Wetenschapsbeleid en Openbaar Ambt – Member of Parliament, Member of the Foreign and European Affairs Commission, Former Minister for Science and Public Affairs.

Tot slot wil ik benadrukken dat betrokkene voor deze aangelegenheid geen enkele vergoeding ontvangt. Uiteraard worden de verplaatsings- en verblijfkosten bij eventuele buitenlandse zendingen, wel door het departement betaald.' Einde citaat. De situatie is dus op geen enkel punt of manier veranderd. Ik weet wel dat een aantal leden deze brief niet bevredigend vinden. Men suggereert hier dat het een intentioneel proces zou zijn. Daar is geen sprake van.

Het debat over de deontologie van parlementsliden, over hun onafhankelijkheid en over de verenigbaarheid van hun mandaat met andere functies is al lang aan de gang en eigenlijk nog niet gevorderd. De voorzitter van dit parlement heeft eind vorig jaar nog een discussienota over cumula-

tie gelanceerd. Dat kan aanleiding geven tot aanvullend decreetgevend werk. Deontologie kan men gedeeltelijk in regels vertalen, maar het blijft een permanent gewetensproces van elk individu. Men kan zich – los van de functie van de heer Brill – afvragen of de functie van parlementslid verenigbaar is met een privé-beroep. Kan een notaris in het federaal parlement op een onafhankelijke manier mee beslissen en stemmen over wetgeving op het notariaat ? Kan iemand met een belangrijke functie in een syndicale of patronale organisatie mee stemmen over wetgeving op dat gebied ? Door de snel evoluerende omstandigheden moet ieder dat voornamelijk voor zichzelf uitmaken. Het is niet goed wanneer het parlement het proces maakt van een collega. Hij moet zelf uitmaken waar de deontologische grenzen liggen.

Het zou toch jammer zijn dat een regering, of een minister, geen beroep meer kan of mag doen op een parlementslid om een missie te leiden. Er zijn nu eenmaal leden, niet alleen de betrokkene, die door hun verleden expertise hebben ontwikkeld en nuttig werk kunnen verrichten op dat niveau. Minister Sauwens speelt bijvoorbeeld met het idee om mijn voorganger bij gelegenheid ook te vragen om zo een missie te leiden. In het licht van deze interpellaties houdt hij zijn vraag in beraad. Bij buitenlandse missies gaan heel wat deuren als vanzelfsprekend open voor een gewezen minister. Begeeft men zich daarmee op glad ijs ? Ik denk het niet, voor zover natuurlijk iedereen zich gewetensvol afvraagt wat deontologisch gezien in orde is en wat niet.

Ik ben niet de bewaker of behoeder van de deontologie. Bij gebrek aan een duidelijke decreetgeving zegt men dat iets in strijd is met de geest van de wet. Er is echter geen enkele decretale onverenigbaarheid. Raadsleden – dat vermeldt ook de nota van de juridische dienst – kunnen niet bezoldigd optreden als advocaat of raadsman van het Vlaams Gewest als ze ook nog parlementslid zijn. Ze kunnen dat wel onbezoldigd. Ik herhaal : het gaat om een opdracht zonder vergoeding. De heer Brill zal natuurlijk wel worden vergoed voor zijn verplaatsingskosten. U neemt daar aanstoot aan, maar dat gebeurt courant, mevrouw Van Hecke. Ik geef nogmaals het voorbeeld van de heer Van den Brande. Hij is niet meer officieel door de regering aangesteld, maar hij is intuitu personae nog altijd voorzitter van de VRE. In die functie maakt hij reizen en deze worden vergoed door het Vlaams Gewest. Dergelijke vergoedingen lijken me de evidentie zelf.

De heer Brill zal geen specifieke relatie hebben met de administratie. Deze blijft onder de bevoegde mi-

Dewael

nister opereren. Hij kan niet rechtstreeks opdrachten geven aan de administratie, Export Vlaanderen of de DIV. De bevoegde ministers blijven de politieke verantwoordelijkheid volledig dragen en geven instructies aan de administratie. De heer Brill, of een ander, zal uiteraard gebruik kunnen maken van de accommodatie op mijn kabinet, bijvoorbeeld om bezoek te ontvangen. Men zoekt spijkers op laag water.

Ik voel me niet geroepen, mijnheer Hostekint, om de afwezigheden van de heer Brill bij te houden of te beoordelen. De kiezer zal zijn werk als volksvertegenwoordiger beoordelen.

Sommigen beweren dat permanent gelijk staat aan voltijds. Dat klopt uiteraard niet. Dat kan trouwens niet. De heer Van Mechelen, de heer Sauwens en ikzelf hebben aan de regering meegedeeld dat we de intentie hebben om op de heer Brill een beroep te doen voor specifieke opdrachten. U zegt dat twee meerderheidspartijen daar vragen bij hebben. Ik zeg alleen maar dat het hierbij om een mededeling aan de regering ging en geen regeringsbesluit of ministerieel besluit. De betrokken collega's hebben gewoon hun wens aan de regering meegedeeld. Het staat het parlement vrij van daar bedenkingen bij te hebben. De Vlaamse regering was wel degelijk en volledig geïnformeerd. Al de rest lijkt me zuiver intentioneel: 'Dat zou zich kunnen voordoen, zo zou het kunnen lopen, en dat zou onaanvaardbaar zijn,' maar dat lijkt me momenteel zonder enige grond.

De voorzitter : De heer Van Nieuwenhuysen heeft het woord.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister-president, u hebt duidelijk gemaakt dat u uw antwoord beperkt tot de brief aan de voorzitter van het parlement. Nochtans hebben zowel mevrouw Van Hecke als ik onze interpellatie gebaseerd op die brief. De essentie blijft dezelfde. U gebruikt de term permanent niet graag, maar het probleem blijft : tijdens deze legislatuur zal een parlementslid de regering op geregelde basis vertegenwoordigen. Het gaat niet zozeer over de betaling, want zelfs als de heer Brill voor de functie zou betalen, moeten we ons afvragen of hij de functie wel mag uitoefenen.

U verwees naar de deontologie en schoof de verantwoordelijkheid door naar de betrokkene. Deontologie is een moeilijke zaak voor ons. Heel wat be-

roepsgroepen beschikken over een deontologische code én een tuchtraad die kan oordelen of de code werd gevolgd. Wij beschikken niet over een dergelijke tuchtraad die kan oordelen over deze zaak. Voor de parlementsleden bestaat wel een deontologische code. Daarom zal mijn fractie een motie indienen waarin aan het parlement wordt gevraagd om te onderzoeken of deze zaak door de beugel kan. Volgens de publieke opinie wordt de beslissing alvast als problematisch beschouwd.

Als de heer Brill zich in de toekomst laat verontschuldigen wegens ambtelijke verplichtingen, dan houdt dat in dat hij even niet als parlements lid kan functioneren omdat hij de regering vertegenwoordigt.

U hebt nogmaals geprobeerd om de leden van deze commissie te lijmen met voorafspiegelingen van een deelname aan andere zendingen. Ik neem aan dat het om eenmalige zendingen zal gaan.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Nieuwenhuysen, het gebeurt wel meer dat een parlements lid zich laat verontschuldigen omdat hij of zij een andere opdracht heeft.

De voorzitter van deze commissie is vandaag verhinderd omdat hij aanwezig is op de vergadering van het Comité van de Regio's. Het onderwerp is de IGC. Zijn aanwezigheid op die vergadering is dus zeer belangrijk en ik kan niet geloven dat iemand aanstoot neemt aan zijn afwezigheid hier.

De heer Luk Van Nieuwenhuysen : Mijnheer de minister-president, ik neem enkel aanstoot aan een parlements lid dat afwezig is omdat hij of zij op een andere plaats de regering vertegenwoordigt.

Ik wil het nog even hebben over de zendingen van Export Vlaanderen of andere instellingen waaraan parlementsleden kunnen deelnemen. Ik neem aan dat deze eenmalige activiteiten zullen worden voorgelegd aan de commissie. Dat was echter niet het geval voor de aanstelling van de bijzonder vertegenwoordiger.

Ik blijf erbij dat de beslissing van de meerderheidspartijen afbreuk doet aan het discours over de nieuwe wind of over de nieuwe politieke cultuur. Ik zou ervan kunnen uitgaan dat dit niet mijn zorg is, maar dat klopt niet. Alle fracties zijn gebaat bij een grotere geloofwaardigheid van de politiek. Ik herhaal dat het me verontrust dat de publieke opinie door deze beslissing het Vlaams Parlement en de Vlaamse regering vergelijken met federale over-

Van Nieuwenhuysen

heid die regeringscommissarissen aanstelt. U weet dat daarop, terecht, heel veel kritiek kwam.

De voorzitter : Minister-president Dewael heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer Van Nieuwenhuysen, de federale constructie verschilt grondig van de onze. Ik geef geen waardeoordeel, want dat is niet mijn taak. Ik wijs er enkel op dat een van de drie federale regeringscommissarissen nog steeds deel uitmaakt van het federaal parlement. Hij heeft nog steeds zitting als als volksvertegenwoordiger en is niet ontslagnemend. Voor zijn taak als regeringscommissaris beschikt hij over een eigen kabinet. De vergelijking met de bijzonder vertegenwoordiger gaat dus niet op.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer de minister-president, u hebt heel duidelijk gemaakt dat u op een aantal vragen geen antwoord wilt geven. De inhoud van de brief was ons reeds bekend, want het Uitgebreid Bureau heeft de brief naar iedereen doorgestuurd.

Noch ik, noch de heer Van Nieuwenhuysen, noch de heer Hostekint hebben een probleem met het toekennen van een occasionele opdracht aan een parlementslid. Het doet er niet toe wie de opdracht krijgt, de voormalige minister-president of een ander lid van het parlement. Ook wij zien het belang in van de aanwezigheid van een lid van de overheid in een delegatie die naar het buitenland trekt. Toch baseert u uw antwoord op dit niet-betwiste gegeven.

Ik heb in een krant gelezen dat de huidige bijzonder vertegenwoordiger pas is ingegaan op het verzoek nadat andere mensen het hadden afgewezen. Ik kan dit niet verifiëren, al bestaat een deel van ons parlementair werk momenteel uit het controleren van de juistheid van persberichten. Uit uw antwoord moet ik bijna besluiten dat de anderen die niet op het verzoek zijn ingegaan, een ander soort van gewetensonderzoek hebben verricht dan de persoon in kwestie.

Het is wat Pontius-Pilatusachtig om te beweren dat het parlementslid zelf moet uitmaken of beide functies al dan niet verenigbaar zijn. U hebt de functie gecreëerd en u weet wat u in het regeerak-

koord hebt geschreven over onverenigbaarheden. Ik weet dat de zaak niet juridisch is geregeld. U verwees al tweemaal naar een decretale regeling. Dat deed u ook inzake de deontologische code. In het verleden droomde ik van een algemene deontologische code voor de parlementsleden : het is een minimale code over dienstbetoon geworden. Toch ben ik blij dat die code bestaat, want de federale parlementsleden kunnen daar niet over beschikken. Ik hoop dat ook de regeringsleden de minimale code zullen onderschrijven, en ik hoop nog steeds dat de partijen aan de deontologie willen blijven werken. U hebt de functie van bijzonder vertegenwoordiger gecreëerd en u weet evengoed als ik dat die niet verzoenbaar is met het mandaat van parlementslid.

Uw antwoord is wat het is. Ook wij zullen een motie indienen.

De voorzitter : De heer Hostekint heeft het woord.

De heer Patrick Hostekint : Mijnheer de minister-president, ik heb nog een bijkomende vraag. Zal de commissie worden geconsulteerd als de heer Brill de leiding over een van de – veelvuldige – buitenlandse zendingen wil nemen ?

Minister-president Patrick Dewael : We moeten naar elkaar luisteren. U hebt net het tegenovergestelde begrepen van wat ik bedoelde.

De heer Patrick Hostekint : Wanneer hij een buitenlandse missie leidt, zal de commissie voor Buitenlandse Aangelegenheden daarover worden geïnformeerd. We zullen natuurlijk de heer Brill niet kunnen ondervragen, maar wel de bevoegde minister.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Ik heb begrepen dat de bevoegde ministers de opdrachten aan de bijzonder vertegenwoordiger zullen toekennen. De taak zal telkens opnieuw duidelijk worden afgebakend. Het initiatiefrecht ligt op geen enkele manier bij de betrokkene. Ik heb een zeer restrictief antwoord gehoord waaruit ik afleid dat de opdracht eveneens restrictief, en niet expansief, zal zijn. In de voorbije zeven maanden werd slechts één specifieke zendingsofdracht gegeven. Dat betekent dat deze functie allesbehalve voltijds is. Dergelijke opdrachten zijn niet gereserveerd voor één persoon, ook niet voor de heer Brill. Andere parlementsleden kunnen op basis van hun kwaliteiten of ervaring onder dezelfde titulatuur en voorwaarden qua

Van Grembergen

onkostenregeling een gelijkaardige opdracht krijgen. Het voorbeeld van de heer Van den Brande toont dat aan.

In het Comité van de Regio's gebeurt de invulling van de vertegenwoordiging normaal gezien door de regering. Vlaanderen heeft gekozen voor een dubbel systeem. De regeringsvertegenwoordigers duiden een vaste plaatsvervanger aan en dat is dan een parlements lid. Op die manier kunnen de parlementsleden mee de evolutie en richting van het Comité sturen.

Binnen het kader van het door de minister-president verstrekte antwoord, zullen ook wij – namens de meerderheid – een motie indienen.

De voorzitter : De heer Laverge heeft het woord.

De heer Jacques Laverge : Ik ben verrast door het verpersoonlijken van de zaak. We hebben het al jaren over een betere uitstraling van Vlaanderen naar de wereld. Ik heb hier verscheidene keren geopperd dat de aanwezigheid van parlementsleden bij een missie positief zou zijn. De commissie was het daarmee eens. De heer Van den Brande heeft als commissievoorzitter een verzoek ingediend bij het Bureau om daarover een beslissing te nemen, ook over de mogelijkheden en faciliteiten voor de leden. Dit is een duidelijke trend in het parlement. Het is een nieuwe wind. Ik ben blij dat onze nieuwe commissievoorzitter die wind ondersteunt en zelfs initiatieven neemt om die wind te laten waaien.

De bijzonder vertegenwoordiger krijgt geen permanente opdracht maar een punctuele. Ik heb nergens gelezen dat het om een permanente opdracht zou gaan. De heer Brill zal wellicht geregeld worden gevraagd vanwege zijn kwaliteiten en zijn lidmaatschap van deze commissie.

Het werd al veelvuldig onderstreept : export is een hoofdaspect van ons welzijn en onze welvaart. Investerings aantrekken is een belangrijke opdracht en levert een bijdrage aan de technologische vernieuwing in Vlaanderen. Ik vermoed dat we het daar allemaal over eens zijn. De minister van Buitenlandse Handel kan niet altijd en overal aanwezig zijn. Deze taak overdragen aan een parlements lid is positief en constructief. Het is ook voor het parlement een goede zaak.

Gezien de vragen van vandaag is de heer Brill uiteraard niet komen opdagen. Dat zou te delicaat zijn. Ik kan getuigen dat de heer Brill aanwezig is op de

fractievergaderingen en bij de stemmingen. Bovendien zijn veel andere parlementsleden veel vaker afwezig. Ik zou u willen vragen dit niet te personifiëren.

De regering heeft een beroep gedaan op iemand met expertise. Hij kan door zijn jarenlange ervaring wellicht meer aanspraak maken op deze functie. Op dat vlak apprecieert u de heer Brill, dat heb ik gehoord. We moeten misschien afstappen van die houding, die voortdurende vraag : mag dat wel of mag dat niet ? De doorlichting van alle mandaten en voorzitterschappen van alle parlementsleden zou een verrassend resultaat opleveren. Veel collega's zouden er waarschijnlijk met rode kaken bijzitten. We moeten voorzichtig zijn met de analyse van de onverenigbaarheid. Mevrouw Van Hecke, u zou misschien beter aan het Bureau vragen om alle cumul's eens door te lichten. Men mag het doel van de opdracht niet vergeten. Dit komt Vlaanderen ten goede. De missies hebben rechtstreeks belang voor en invloed op de economische en sociale ontwikkeling van Vlaanderen. Men mag dit niet vertalen in een vaudeville.

Mevrouw Van Hecke, ook ik vind het spijtig dat in het parlement meer wordt geluisterd naar de pers dan naar de parlementsleden. Ik wil u daarom vragen om de persberichten te relativiseren. Ze mogen niet de basis vormen van een oordeel over een functie die aan een parlements lid wordt toevertrouwd. Collega's, ik zou u willen vragen om wat constructiever te zijn en het resultaat af te wachten.

De heer Van Grembergen heeft reeds opgemerkt dat de betrokkene slechts één taak werd toevertrouwd in zeven maanden tijd. Er is bijgevolg geen sprake van een permanente opdracht. De betrokken ministers willen enkel een beroep doen op de expertise van de bijzonder vertegenwoordiger.

Ik hoop dat de beslissing de aanzet vormt voor een nieuwe mentaliteit waarbij parlementsleden meer worden betrokken bij bepaalde opdrachten ten gunste van Vlaanderen. Ik vraag begrip en geduld. De effecten zijn immers belangrijker dan de functie. Laten we afwachten en later kritisch onderzoeken of de functie een positieve bijdrage kan leveren. Ik ben er alvast van overtuigd.

De voorzitter : Mevrouw Van Hecke heeft het woord.

Mevrouw Mieke Van Hecke : Mijnheer Laverge, het siert u dat u uw collega op deze wijze verdedigt. Nochtans hebben ik, noch de heer Van Nieuwenhuysen, noch de heer Hostekint de bijzonder

Van Hecke

vertegenwoordiger aangevallen. We hadden het niet over de persoon, wel over de functie.

Ik wil het toch nog even hebben over een mediabe-richt. In de regionale pers verscheen een interview met de heer Bril, wiens naam ik nu toch noem. Hij omschreef de opdracht heel duidelijk. Ik merk dat die opdracht omwille van de vele reacties steeds meer wordt uitgehold. Het gaat nu over één opdracht in plaats van meerdere, en ook andere parlementsleden zullen de taak kunnen uitvoeren. Volgens het oorspronkelijke plan werd één bijzonder vertegenwoordiger aangesteld voor het export- en investeringsbeleid. Voor de duur van de gehele regeerperiode zou die opdracht niet aan 'een', maar aan 'het' parlements lid worden toegewezen. Het is goed mogelijk dat de zaak wordt herleid tot proporties waarachter we ons allemaal kunnen scharen. Dat blijkt echter nergens uit de geschreven stukken die we hebben ontvangen, wel uit de verhalen die we hoe langer hoe meer te horen krijgen.

De voorzitter : De heer Ramon heeft het woord.

De heer Frans Ramon : Mijnheer de minister-president, ik wil het nog even hebben over de deontologische bezwaren van de collega's, want de onverenigbaarheid van uitvoerende en controlerende taken is erg belangrijk. De vermenging ervan kan niet door de beugel.

Mijnheer de minister-president, u hebt uitgelegd dat een parlements lid kan worden gevraagd om een aantal opdrachten uit te voeren. De functie zou zowel beperkt zijn in tijd als in het aantal opdrachten. Daarmee kan ik me wel verzoenen.

Met redenen omklede moties

De voorzitter : Door de heer Van Nieuwenhuysen, door mevrouw Van Hecke, en door de heer Van Grembergen werden tot besluit van deze interpellatie met redenen omklede moties aangekondigd. Ze moeten zijn ingediend uiterlijk om 17 uur op de tweede werkdag volgend op de sluiting van de vergadering.

Het parlement zal zich daarover tijdens een volgende plenaire vergadering moeten uitspreken.

Het incident is gesloten.

Vraag om uitleg van de heer Paul Van Grembergen tot de heer Patrick Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de vertegenwoordiging van de gewesten en gemeenschappen in de Belgische IGC-delegatie

De voorzitter : Aan de orde is de vraag om uitleg van de heer Van Grembergen tot de heer Dewael, minister-president van de Vlaamse regering, Vlaams minister van Financiën, Begroting, Buitenlands Beleid en Europese Aangelegenheden, over de vertegenwoordiging van de gewesten en gemeenschappen in de Belgische IGC-delegatie.

De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, mijnheer de minister-president, u weet dat wij de IGC en de posities die de gewesten en gemeenschappen daarin constitutioneel en bij bijzondere wet kunnen innemen, zorgvuldig proberen te volgen. Op maandag 14 februari zijn de werkzaamheden van de IGC over de institutionele hervorming van de Europese Unie gestart. Over de samenstelling van de Belgische technische en politieke delegatie bestaat echter nog onduidelijkheid.

Er zijn geruchten dat de gemeenschappen en gewesten niet vertegenwoordigd zijn. Ik heb daarover geen bevestiging gekregen, maar wil de aandacht toch even op die geruchten vestigen. Als ze kloppen, gaat de federale regering voorbij aan de internationale bevoegdheden waarover de gemeenschappen en gewesten beschikken op grond van de bijzondere wet.

De EU-verdragen zullen resulteren in documenten die ter goedkeuring zullen worden voorgelegd aan het federale parlement, maar ook aan de parlementen van de deelstaten. Het is dus normaal dat we bij de onderhandelingen worden betrokken zodat we onze stem en invloed kunnen laten gelden.

Mijnheer de minister-president, uit de pers heb ik vernomen dat de discussie vrijdag zal worden afgerond. Heeft de Vlaamse regering een plaats gekregen in de Belgische intergouvernementele delegatie of zal dit alsnog gebeuren ? Indien niet, wat is dan uw mening over de grondwettelijke situatie of regels ? Worden die volgens u geschonden ? Welke stappen kunnen we ondernemen ?

De voorzitter : De heer Sarens heeft het woord.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de minister-president, ik deel de bezorgdheid van de heer Van Grembergen. We hebben al vele keren gezegd dat we vrezen dat de grondwettelijke rechten die aan Vlaanderen werden toegekend, niet worden benut en zelfs in het gedrang komen. Ze worden steeds meer ondergeschikt aan het federaal buitenlands beleid. Ik betreur dit ten zeerste. Ik heb dit vorige week al proberen duidelijk te maken tijdens de plenaire zitting.

De voorzitter : Mijnheer de minister-president, ook in mijn fractie leeft deze bezorgdheid.

De minister-president heeft het woord.

Minister-president Patrick Dewael : Mijnheer de voorzitter, dames en heren, ook ik verwijs naar het debat met de heer Sarens, want toen heb ik het standpunt van de regering naar voren gebracht. De IGC is een instelling waarin de lidstaten van de EU als soevereine staten participeren. In de conferentie wordt onderhandeld over de eventuele wijzigingen aan de verdragen van de EU.

Als wordt gepraat over de grondwettelijke rechten, moet ook een onderscheid worden gemaakt tussen de bijzondere wet tot hervorming van de instellingen en de gewone wet tot hervorming van de instellingen. Ik citeer artikel 92bis, paragraaf 1 van de bijzondere wet want daarin staat dat : 'de Staat, de Gemeenschappen en de Gewesten (...) samenwerkingsakkoorden sluiten, die onder meer betrekking hebben op de gezamenlijke oprichting en het gezamenlijk beheer van gemeenschappelijke diensten en instellingen, op het gezamenlijk uitoefenen van eigen bevoegdheden, of op de gemeenschappelijke ontwikkeling van initiatieven.' In uitvoering van dit artikel werd op 8 maart 1994 een samenwerkingsakkoord gesloten tussen de federale overheid, de gemeenschappen en de gewesten. Het behandelt de vertegenwoordiging van het Koninkrijk België in de ministerraad van de EU. Dat samenwerkingsakkoord biedt geen basis voor de deelname van gemeenschappen en gewesten aan de IGC, aangezien de diverse staten niet als lidstaat van de EU maar als soevereine staat aan de IGC deelnemen. De gewone wet tot hervorming van de instellingen van 9 augustus 1980 voorziet in een aantal structuren waarbinnen de verschillende vormen van samenwerking plaatsvinden, onder andere het Overlegcomité samengesteld uit de federale premier en de ministers-presidenten van de deelstaten. Dat Overlegcomité heeft interministeriële conferenties ingesteld, onder meer de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid. Op dat forum moet de

deelname van gemeenschappen en gewesten aan een IGC worden besproken.

Op de bijeenkomsten van de Interministeriële Conferentie voor Buitenlands Beleid van 8 december 1999 en 2 februari 2000 hebben ikzelf en mijn vertegenwoordiger de vraag opgeworpen over de opname van gemeenschappen en gewesten in de Belgische delegatie voor de komende IGC. Ik heb ervoor gepleit om het precedent van de onderhandelingen voor het Verdrag van Amsterdam opnieuw toe te passen. De federale minister van Buitenlandse zaken heeft op 2 februari bevestigd dat deze regeling opnieuw zou worden toegepast. De federale ministerraad heeft inderdaad nog geen formele beslissing genomen, dat zal aanstaande vrijdag gebeuren.

Het federale kernkabinet gaat akkoord met de volgende regeling. Voor de ministeriële IGC-bijeenkomst zal een van de vier Belgische vertegenwoordigers plaats ruimen voor een vertegenwoordiger van gemeenschappen en gewesten voor de materies die ons aanbelangen. Voor de technische, voorbereidende werkgroep heeft het Portugese voorzitterschap aanvaard dat federale staten een vijfde lid krijgen toegewezen voor de materies die de gefedereerde entiteiten aanbelangen. Natuurlijk moet dan nog met de andere deelstaten een afspraak worden gemaakt over de zogenaamde rotatie.

We kunnen in verband met de onderhandelingen nog andere zaken betrachten. Ik denk aan interkabinettenoverleg, overleg binnen de dienst Europese zaken van het ministerie van Buitenlandse Zaken, waarop de deelstaten ook vertegenwoordigd zijn. De IGC is niet het enige forum waar we ons moeten laten gelden. Vlaanderen heeft als enige gefedereerde entiteit die opname in de IGC-delegatie bepleit. Ik heb dat de vorige keer al vastgesteld. Zowel inhoudelijk als voor de vertegenwoordiging bij de onderhandelingen roeren de andere deelstaten zich niet.

De voorzitter : De heer Van Grembergen heeft het woord.

De heer Paul Van Grembergen : Mijnheer de voorzitter, in afwachting van de federale beslissing kan ik akkoord gaan met de wijze waarop werd onderhandeld. Mijnheer de minister-president, toch moeten we in de gaten houden of de andere deelstaten in dit land het buitenlands beleid in mineur blijven behandelen. Misschien is er nood aan een gesprek met die deelstaten opdat ze samen met ons een meer assertieve rol kunnen spelen in plaats van remmend te werken. U bent op de hoogte van de

Van Grembergen

Vlaamse ambities op het vlak van buitenlands beleid en ontwikkelingssamenwerking.

De heer Freddy Sarens : Mijnheer de minister-president, heb ik goed begrepen dat er nog geen afspraak werd gemaakt over de rotatie ? Daarvoor zou de regel die werd afgesproken bij de voorbereiding van het verdrag van Amsterdam, toch kunnen worden toegepast ?

Minister-president Patrick Dewael : In december heb ik voorgesteld om dezelfde rotatie te hanteren. Anderen willen nog iets verder gaan als de steun van de andere gefedereerde entiteiten uitblijft. Ik ben het met de heer Van Grembergen eens dat we heel alert moeten blijven. De hele structuur zit echter vervat in de wetgeving over de staatshervorming, en die wetten zijn helemaal niet eenvoudig. We worden hoe langer hoe meer geconfronteerd met de meer passieve houding van de andere deel-

staten. We zijn verplicht om te overleggen zodat ze wat actiever worden. Als de andere deelstaten echter niet willen meewerken, staan we er helemaal alleen voor.

De voorzitter : Mijnheer de minister-president, hebben de andere deelstaten een reden voor hun passieve houding ? Vinden ze misschien dat ze al voldoende worden vertegenwoordigd door de Belgische minister van Buitenlandse Zaken ?

Minister-president Patrick Dewael : Ze geven me geen verklaringen, en ik heb niet de gewoonte om aan iemand die zwijgt op een vergadering, te vragen waarom hij zwijgt.

De voorzitter : Het incident is gesloten.

– *Het incident wordt gesloten om 12.04 uur.*
